

3:o) **Allmänna utgifter för pris- och handelsreglerande åtgärder.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3) har riksdagen till Allmänna utgifter för pris- och handelsreglerande åtgärder å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisat ett förslagsanslag av 2.915.000 kronor.

Stockholm den 28 juni 1943.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 446.

Godkänd av första kammaren den 29 juni 1943.

Godkänd av andra kammaren den 29 juni 1943.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1943/44 till åtgärder för arbetsmarknadens reglering m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 220.)

Till Konungen.

I propositionen nr 283 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 21 maj 1943, föreslagit riksdagen att för budgetåret 1943/44 under femte huvudtiteln anvisa till Statens arbetsmarknadskommission m. m.: Avlöningar ett förslagsanslag av 6.000.000 kronor, till Statens arbetsmarknadskommission m. m.: Omkostnader ett förslagsanslag av 3.500.000 kronor och till Åtgärder för arbetsmarknadens reglering m. m. ett reservationsanslag av 13.000.000 kronor.

Såsom framgår av den i propositionen lämnade redogörelsen är arbetslösheten för närvarande lägre än den varit något år efter 1920. Samtidigt har en allmän brist på arbetskraft ställt myndigheterna inför svårlösta arbetsmarknadsproblem. Ett flertal åtgärder ha under år 1942 vidtagits för att tillföra jord- och skogsbruk erforderlig arbetskraft. Därjämte har arbetsförmedlingstvång införts för torvhantering och byggnadsverksamhet i syfte att förhindra tillströmning av arbetskraft till dessa verksamhetsområden på bekostnad av jord- eller skogsbruket.

De redan tidigare införda utbildnings- och förflyttningsbidragen m. m. till vid skogsarbete ovana arbetare ha utgått även under år 1942. Därjämte ha under vissa villkor till de s. k. riksarbetslagen utgått särskilda förflyttningsbidrag å 2 kronor respektive 2 kronor 50 öre för dag. Dessa arbetslag rekryteras från såväl industrien som kommunala verk. Det har ansetts rimligt, att ifrågasvarande arbetare under den tid de tillfälligtvis hänvisats till skogsarbete icke borde få vidkännas någon mera avsevärd minskning i sina inkomster. Det totala antalet i skogen sysselsatta riksarbetare steg vid slutet av år 1942 till omkring 6.500, men har därefter successivt minskats och utgjorde, enligt vad riksdagen inhämtat, vid slutet av april detta år 575.

I vilken utsträckning och under vilka former det kan bliva nödvändigt att jämväl under nästa budgetår vidtaga särskilda åtgärder för att tillföra jord- och skogsbruk erforderlig arbetskraft läser icke nu kunna bedömas. Det är i främsta rummet av vikt, att i jordbruket sysselsatt arbetskraft icke till förfång för jordbruket drages till andra verksamhetsområden och att vana skogsarbetare icke lämna skogen för annan sysselsättning. Det ankommer på länsarbetsnämnderna och arbetsförmedlingsanstalterna att noga tillse efterlevnaden av de bestämmelser, som meddelats till förhindrande av sådan överflyttning.

Såsom ovan framhållits är arbetslösheten för närvarande lägre än den varit något år efter 1920. Det kan förutsättas, att alla möjligheter undersökas att inpassa de kvarvarande arbetslösa i arbetsprocessen.

Medeltalet per år i statliga och statskommunala arkivarbeten sysselsatta personer har fortsatt att stiga och utgör för sislidet kalenderår 355. I statsrådsprotokollet redogöres för ett av arbetsmarknadskommissionen framlagt förslag till ny lönesättning vid dessa arbeten, avseende bland annat att den nu utgående lönen utbytes mot en lägre grundlön, vartill skulle kunna komma särskilda familjetillägg. Med hänsyn till den korta tid, som stått till buds, har departementsefven icke upptagit detta spörsmål till övervägande och på grund härav ansett nu gällande principer beträffande arkivarbetena böra tills vidare tillämpas oförändrade.

Riksdagen förutsätter, att frågan om omskolning av till arkivarbeten anmälda ägnas samma omsorg som i fråga om andra grupper arbetslösa. Vidkommande arbetsmarknadskommissionens förslag till ny lönesättning ansluter sig riksdagen till den av 1941 års riksdag intagna ståndpunkten, att en höjning av arbetsförtjänsten genom införande av familjelön, särskilt med hänsyn till befarade konsekvenser beträffande lönesättningen vid andra med statsmedel understödda arbeten, vore ägnad att väcka betänkligheter. Såvitt möjligt bör samma lönesystem tillämpas vid arkivarbetena som vid andra i arbetslöshetsbekämpande syfte anordnade arbeten.

Kostnaderna för länsarbetsnämndernas och arbetsförmedlingsanstalternas verksamhet hava stigit till mycket stora belopp. Stegringen har föranletts av de omfattande och betydelsefulla uppgifter, vilka för närvarande åligga ifrågasvarande organ. Riksdagen förutsätter emellertid att alla möjligheter till besparingar tillvaratagas och vill framhålla angelägenheten av att frågan om en förenkling av arbetsmetoderna tages under övervägande.

Kungl. Maj:ts förslag i ovan ej särskilt berörda delar föranleda icke erinran från riksdagens sida.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen för budgetåret 1943/44 å driftbudgeten under femte huvudtiteln anvisat till Statens arbetsmarknadskommission m. m.: Avlöningar ett förslagsanslag av 6.000.000 kronor, till Statens arbetsmarknadskommission m. m.: Omkostnader ett förslagsanslag av 3.500.000 kronor samt till Åtgärder för arbetsmarknadens reglering m. m. ett reservationsanslag av 13.000.000 kronor.

Stockholm den 29 juni 1943.

Med undersätlig vördnad.
